

Verslag Politiek Café van 10 maart 2020: heeft de Tweede Kamer versterking nodig?

Op dinsdagavond 10 maart jl. stroomde ProDemos weer vol met publiek voor het Politiek Café. Het thema van de avond: de ondersteuning van Kamerleden.

Aanleiding is de motie Jetten die tijdens de Algemene Beschouwingen van 2019 werd aangenomen. In die motie staat dat er 10 miljoen euro extra naar de Tweede Kamer moet, zodat politieke partijen met dat geld extra medewerkers kunnen aannemen. Lost meer geld het probleem echter wel op? Kunnen Kamerleden de regering beter controleren als zij meer medewerkers hebben?

Te gast vandaag zijn **Bram van Ojik**, Tweede Kamerlid voor GroenLinks, en **Tom Kunzler**, consultant bij Public Matters, bestuurslid bij D66 Utrecht en voorheen adjunct-directeur bij Open State Foundation. Kunzler is mede-initiatiefnemer van de petitie 'Steun de Kamer, versterk onze democratie' terwijl Van Ojik zich juist kritisch heeft uitgelaten over de focus van Kamerleden.

Deskundig publiek

Marcel Bamberg, de moderator van de avond, vraagt aan het publiek wie er vanavond voor het eerst aanwezig is in een Politiek Café. De helft van de zaal steekt zijn of haar groene bordje omhoog. Sommigen zijn hier met een speciale reden gekomen. Zo is een van de gasten een wetenschapper die gespecialiseerd is in parlementaire ondersteuning, voornamelijk bij het Europees Parlement. Hij geeft een korte uitleg over het systeem in Brussel en biedt daarmee een interessante invalshoek voor de overige bezoekers.

Kamerleden: geen zakkenvullers

Tom Kunzler: 'Data-analisten nodig in de Kamer'

Tom Kunzler vertelt dat hij in de voorgaande jaren als lobbyist voor digitale transparantie altijd veel contact onderhield met Tweede Kamerleden. Hij merkte toen hoe zwaar de werkdruk voor hen is. Stapels met dossiers om te lezen, portefeuilles die steeds groter en groter worden, en bezoekers moeten door Kamerleden zelf opgehaald worden. Hij zag de frustraties toenemen, maar Kamerleden zijn bang om voor zakkenvuller uitgemaakt te worden als ze om meer geld vragen. Kunzler vindt dat dit onterecht zou zijn. Het gaat namelijk niet om geld voor de Kamerleden zelf, maar om ondersteuning van het werk van de Tweede Kamerleden. Daarom was hij mede-initiatiefnemer van de petitie 'Steun de Kamer, versterk onze democratie' waarin verzocht werd meer budget vrij te maken voor Kamerleden. Het resultaat: 2.110 handtekeningen.

Meer discipline nodig

Van Ojik is van mening dat het probleem van een te grote werklust niet wordt opgelost met meer geld. Zijn partij stemde weliswaar voor de motie, en het idee van de petitie en de motie vindt hij ook goed. Maar wil je alle Kamerleden net zo veel ondersteuning geven als ministers, dan zou er veel meer geld nodig zijn dan tien miljoen. Met het geld dat nu extra vrijgemaakt wordt, kunnen de

partijen ongeveer één extra ondersteunende medewerker in dienst nemen per Kamerlid. Maakt dat nou het verschil? Het probleem is breder: Kamerleden dienen te veel moties in en stellen te veel schriftelijke vragen. Afgelopen jaar bijvoorbeeld werden er ruim vierduizend moties ingediend. Zoveel moties indienen zorgt ervoor dat het kabinet onverschillig wordt. Vroeger moest je echt iets heel heftigs hebben gedaan als bewindspersoon om een motie van wantrouwen aan je broek te krijgen. Tegenwoordig dienen sommige partijen ze te pas en te onpas in. En na elke mediahype volgen er meteen vragen over alle details. Kamerleden zouden zichzelf moeten disciplineren om de grote lijnen te volgen.

Bram van Ojik: 'We hebben een superparlement!'

Op het scherm in de zaal wordt een filmpje vertoond van de Algemene Beschouwingen 2019, waarin Jesse Klaver een oproep doet om op te houden met 'scorebordpolitiek'. Van Ojik licht toe dat GroenLinks kritischer naar zichzelf is gaan kijken en daarom 20 van de 30 aangevraagde debatten terug heeft getrokken. De hoop was dat andere partijen dit ook zouden doen, maar het beoogde effect is uitgebleven.

Inhoud of voorlichters

Bamberg vraagt Kunzler of meer geld voor de Kamer niet juist zal leiden tot nog meer vragen. Volgens Tom Kunzler is dat inderdaad een risico, omdat Tweede Kamerfracties zelf mogen invullen hoe het geld wordt verdeeld, maar hij hoopt dat de partijen zichzelf zullen bewijzen en het geld goed gaan inzetten. Iemand uit het publiek merkt op dat er de laatste tijd veel meer focus is op beeldvorming: 'Waarom is er wel geld voor filmpjesmakers?' Bamberg legt die keuze uit: met een leuk filmpje win je vijf zetels. Neem je iemand in dienst voor de inhoud, dan raak je stemmen kwijt. Kunzler maakt duidelijk dat het niet alleen om inhoud gaat: we hebben ook lang geklaagd over de kloof tussen politiek en burger. Kunzler zegt dat dat gat dankzij social media is gekrompen. Hij vindt dan ook niet dat partijen daarmee moeten stoppen. Maar hij hoopt dat het extra geld vooral gebruikt wordt om 'die ene *tech-savvy* data-analist aan te nemen, of langer in dienst te houden. Partijen zouden meer moeten gaan innoveren en meer specialisten moeten inhuren. Zorgen dat mensen die goed werk verrichten niet al na een aantal jaar weer weggaan. En er zijn meer Kamerleden nodig die gespecialiseerd zijn in data.

Hoe ziet de toekomst eruit?

'Stel, we zien elkaar over vijf jaar weer. Wat is er dan veranderd?' vraag Bamberg aan beide sprekers.

Kunzler hoopt op een jaarlijks verantwoordingsmoment om te zien waar het extra geld heen is gegaan. Het is een reflectiemoment voor de Kamer, maar ook voor het volk. En hopelijk is het contact tussen ambtenaar en Kamerleden dan toegenomen.

Van Ojik vreest dat er in die vijf jaar niet bijster veel veranderd zal zijn. We moeten ook waakzaam zijn voor andere maatschappelijke ontwikkelingen, zoals fake news. Toch zetten we ook stappen de goede kant op. De Kamer houdt steeds vaker technische briefings en hoorzittingen. Er is genoeg reden om positief te blijven: 'We hebben een fijn, goed functionerend superparlement.'

Volgend Politiek Café op 14 april (?)

Het volgende Politiek Café staat gepland op 14 april 2020 en gaat over veiligheidscontrole door de overheid versus de vrijheid van de burger. Het is op dit moment echter niet zeker of het wel door kan gaan, in verband met de maatregelen tegen Corona. Houd onze [agenda](#) in de gaten voor updates!